

2005:2

Interpellation av Kristina Axén Olin (m) om bidragsfusk

Svenska kommuner betalar varje år ut åtta miljarder kronor i socialbidrag. Socialbidragen i Stockholms stad ökade under november 2004 till drygt till drygt 93 miljoner kronor. Enligt USK är det främst de arbetsrelaterade försörjningshindren som ökar.

Med tanke på den relativt svaga tillväxten i Stockholm och den kostnadsutveckling som skett hittills under mandatperioden riskeras ett framtida miljardunderskott i Stockholms stad. Inte minst kan denna negativa utveckling utläsas av de preliminära siffrorna gällande socialbidragen som uppvisas i stadsdelsnämnderna. Ökad arbetslöshet och höjda krav från försäkringskassorna resulterar i ökade kostnader för kommunen. Utlokalisering av statliga verk och myndigheter från Stockholm riskerar att ytterligare försvåra situationen genom att tusentals arbeten försvinner från regionen.

Stockholms stads skattebetalare skall kunna garanteras hög kvalitet på kommunala kärnverksamheter som skola och omsorg samtidigt som kostnaderna för bidragsberoende och arbetslöshet ökar. Mot denna bakgrund är det viktigt att inte lämna utrymme för bidragsfusk och utnyttjande av de befintliga trygghetssystemen i samhället. Ett Sverige där arbete inte lönar sig och där trygghetssystemen uppmuntrar till oärligt utnyttjande kan aldrig accepteras. Vi moderater har redan tidigare lagt en lång rad förslag till stöd för ett hederligt och arbetsamt Sverige, där fusk motarbetas och vi får möjlighet att stödja dem som verkligen är sjuka eller i behov av stöd.

Tyvärr tyder mycket på att missbruk av systemen och bidragsfuskande är ett vanligt förekommande fenomen i dagens Sverige. I Uppdrag Granskning i SVT den 1 februari 2005 berättades om "Rickard" som gjort fuskandet till en konst. Hans ansökningar, i olika kommuner runt om i landet, om socialbidrag har gett minst 200 000 kronor som han inte har rätt till.

Enligt SVT finns inte några uppdaterade siffror över fusket men en utredning från riksrevisor Kjell Larsson som genomfördes för tio år sedan visade att fusk och missbruk av välfärdssystemet kostade någonstans mellan fem och sju

miljarder kronor varje år.

Vidare visar en ny fallstudie "Fusk och bedrägeri inom socialförsäkringen - Kalmar län våren 2004" från försäkringskassan i Kalmar att problemet med bidragsfusk är omfattande.

En slutsats som kan dras utifrån denna utredning är att fuskkontrollen är närmast obefintlig, något som medför stora kostnader för samhället och landets skattebetalare. Enligt SVT:s Uppdrag Granskning har emellertid ett socialkontor möjlighet att kontrollera att en bidragssökandes uppgifter är med sanningen överensstämmande på ett flertal olika sätt, bland annat genom kontroll med senaste hemkommun. Det går även att få en fingervisning via folkbokföringsregister och genom kontakt med hyresvärd och polismyndighet.

Med anledning av ovanstående frågar jag borgarrådet:

1. Hur stor är omfattningen av bidragsfusk inom Stockholms stad i dag?
2. För att kunna angripa ett problem med bidragsfusk krävs kunskap och information om fuskets art och utbredning. Om denna kunskap inte finns i dag: hur avser då borgarrådet inhämta denna kunskap och information?
3. Kontrolleras i dag uppgifter om hyreskontrakt med hyresvärden antingen systematiskt eller via så kallade stickprovskontroller?
4. Kontaktas polismyndigheten för kontroll av eventuellt föreliggande polisanmälningar?
5. Kontaktas försäkringskassan respektive före detta hemkommuns socialkontor?
6. Kontrolleras folkbokföringsregistret för att se om den bidragssökande personen flyttat ett anmärkningsvärt antal gånger?
7. Vad avser borgarrådet att göra för att förbättra kontrollen av bidragsfusk i Stockholms stad, såväl på kort som på lång sikt?

Stockholm den 4 februari 2005

Kristina Axén Olin